

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://ukmin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2018-06- Nr. (26.2-81)-3-
I 2018-06-07 Nr. (12.13-54)SD-3264

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, išnagrinėjusi išvadsoms gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia šias pastabas:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 1 punkte yra neteisingai nurodyta minimo nutarimo data.

2. Atsižvelgiant į tai, kad pagal kompetenciją slėginių vamzdynų naudojimo ir priežiūros reguliavimo sritis priskirtina Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – Energetikos ministerija) (Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1-148 „Dėl Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklės), siūlome patikslinti Projektą, nustatant, kad už pavojingų slėginių vamzdynų (3 grupė) priežiūros organizavimą atsakinga Energetikos ministerija.

3. Projektu tvirtinamame Potencialiai pavojingų įrenginių kategorijų sąrašas (toliau – Sąrašas) (pirmoje pastraipoje) yra nustatoma įrenginių kategorijų numerių sudarymo tvarka. Tikslintina neaiški formuluotė dėl kategorijos numerio antrojo skaičiaus nustatymo.

4. Atkreipiamas dėmesys, kad Sąrašo pabaigoje pateikiamose 2 ir 3 nuorodose, neteisingai nurodytas minimo teisės akto pavadinimas – turėtų būti Slėginės įrangos techninis reglamentas (toliau – Reglamentas). 2 nuorodoje neteisingai nurodoma, kad slėginių indų grupavimas nustatytas Reglamento III skyriuje. 3 nuorodoje kalbama apie takųjų medžiagų klasifikavimą, todėl siūlytume šią nuorodą pateikti prie žodžių „takiosios medžiagos“ (šiuo metu nuoroda pažymėta prie žodžio „grupės“).

5. Pastebėtina, kad Projektu tvirtinamame Įgaliojimų tikrinti potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę suteikimo akredituotoms kontrolės įstaigoms tvarkos apraše (toliau – Aprašas) yra perrašoma nemaža dalis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo (toliau – Įstatymas) 5¹ straipsnio teisės normų, kai kurias teisės normas paaiškinant, kai kurias – išplečiant. Primintina, kad įgyvendinamieji teisės aktai turėtų nustatyti atitinkamų įstatymų įgyvendinimo tvarką, o ne dubliuoti įstatyminių reguliavimų, tuo labiau praplėsti ar susiaurinti įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą (imperatyvias normas) (žr., Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d. nutarimą). Pvz., kaip neatitinkantis įstatyminio reguliavimo laikytinas Aprašo 15 punktas, reglamentuojantis įgaliojimų sustabdymą. Nors įgaliojimų sustabdymo *baigtinis* pagrindų sąrašas yra pateiktas Įstatymo 5¹ straipsnio 10

dalyje, tačiau Apraše šie pagrindai ne tik perrašomi, tačiau įtraukiami nauji pagrindai („*Valstybės institucija, vadovaudamasi Įstatymo 5¹ straipsnio 10 dalies 2–4 punktais, ar nustačiusi, kad<...>*“), kurie pagal savo esmę turėtų patekti po Įstatymo 5¹ straipsnio 10 dalyje minimais pagrindais, pvz., pagrindas „iš Nacionalinio akreditacijos biuro prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos gavusi informaciją, kad įgaliota įstaiga nesilaiko akreditavimo sąlygų“ patenka po Įstatymo 5¹ straipsnio 10 dalies 3 punktu. Kaip atskiras sustabdymo pagrindas Apraše nurodomas ir „Įstatymo 5¹ straipsnio 5 dalyje nustatytų reikalavimų nesilaikymas“, tačiau, vadovaujantis Įstatymo 5¹ straipsnio 7 dalimi, tais atvejais, kai nustatomas 5 dalyje nustatytų reikalavimų nesilaikymas, sustabdymas nėra taikomas – įgaliota institucija tiesiog informuojama apie nustatytą neatitiktį ir jai suteikiamas terminas pažeidimams pašalinti.

Konstatuotina, kad Aprašo 15 punktas, kuriame pateikiamas daug platesnis įgaliojimo sustabdymo pagrindų sąrašas, gali būti traktuojamas kaip keičiantis įstatyminių reguliavimų, be to – tapti itin problematišku taikant Aprašą praktikoje. Aiškią ir nuoseklią ūkinės veiklos reguliavimo tvarką siūlytina užtikrinti per blanketinių nuostatų, nukreipiančių į įgyvendinamo įstatymo nuostatas, įtvirtinimą įgyvendinamajame teisės akte, o įstatymines teisės normas paaiškinti būdu, kuris neklaidintų ir būtų aiškus visiems šio teisės akto taikytojams ir aiškintojams (teismams, rinkos priežiūros institucijoms, valstybės institucijoms ir ekonominės veiklos vykdytojams). Ši pastaba taikoma ir likusiam Aprašo tekstui.

Pažymėtina, kad problema dėl įstatyminių nuostatų dubliavimo ir ne visai tikslaus jų aiškinimo galioja ir Projektu tvirtinamų Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) atžvilgiu, pvz., vadovaujantis Įstatymo 10¹ straipsnio 6 dalimi, valstybės institucija turi galimybę patikrinti dokumentus juridinio asmens *buveinėje*, todėl Taisyklių 10 punktas, pagal kurį toks patikrinimas gali būti atliekamas ir juridinio asmens padaliniuose, turėtų būti laikomas neatitinkančiu įstatyminio reguliavimo; atitinkamai Taisyklių 18 punktas laikytinas nesuderintu su Įstatymo 10¹ straipsnio 11 dalimi; Taisyklių 19 punktas – su Įstatymo 10¹ straipsnio 14 dalimi ir pan.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tiek Aprašas, tiek Taisyklės turėtų būti tikslinami, kad atitiktų Konstitucinio Teismo jurisprudenciją bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytus teisėkūros aiškumo, sistemiskumo principus.

6. Siūlytina įvertinti Apraše įtvirtinamų procedūrinių terminų pagrįstumą. Pvz., Aprašo 13 punkte nurodoma, kad įgaliojimo patikslinimui dėl *formalių* duomenų pasikeitimo, pvz., adreso, būtinas 10 darbo dienų laikotarpis (2 savaitės); Aprašo 14 punkte – sprendimas pakeisti įgaliojimą dėl to, kad pati įstaiga *nori susiaurinti* savo teikiamų paslaugų sąrašą, priimamas per 15 darbo dienų (3 savaitės); Aprašo 20 punkte sprendimo patvirtintos *kopijos išdavimui* nustatomas 5 darbo dienų terminas (1 savaitė) ir pan. Atitinkama pastaba taikoma ir Taisyklėse minimiems procedūriniams terminams.

Taip pat kvestionuotina procedūrinė Aprašo 16 punkte nustatyta tvarka, kad įgaliojimo sustabdymas panaikinamas ne nuo tada, kai įstaiga informuoja apie tai, kad pašalino pažeidimą, bet dar po 10 darbo dienų kada baigiasi terminas, nustatytas pažeidimui pašalinti. Tokiu reguliavimu iš dalies yra ribojama ūkinė komercinė veikla: jeigu įgaliota įstaiga pažeidimus pašalino anksčiau nei per valstybės institucijos nustatytą terminą, laikotarpį, kuriuo pažeidimams pašalinti nustatytas terminas dar tęsiasi, ir Aprašo 16 punkte minimu 10 darbo dienų laikotarpį, įgaliota įstaiga neturi teisės vykdyti veiklos, nors ir atitinka Įstatyme nustatytus reikalavimus.

7. Aprašo 2 punkte nustatoma, kad Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo, norėdamas tapti įgaliota įstaiga, turėtų būti akredituotas kaip A tipo kontrolės įstaiga pagal Lietuvos standartą LST EN ISO/IEC 17020.

Abejotina, ar tokia nuostata yra tinkama šių juridinių asmenų atžvilgiu. Pažymėtina, kad juridiniai asmenys, kurie yra akredituoti Europos akreditavimo organizacijai priklausančių nacionalinių akreditacijos įstaigų, kaip nustatyta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 765/2008), ir jų išduoti atitikties vertinimo dokumentai yra pripažįstami visų ES nacionalinių valdžios institucijų. Reikalavimas visiems valstybių narių juridiniams asmenims būti akredituotiems tik pagal lietuvišką standartą Lietuvos nacionalinės akreditacijos įstaigos vertintinas kaip nesuderinamas su minėtu reglamentu. Siekiant atspindėti Reglamente (EB) Nr. 765/2008 įtvirtintą abipusiškumo principą, turėtų būti tikslinamas Aprašo 2 punktas, taip pat kiti susiję punktai, pvz., Aprašo 15 punktas ta apimtimi, kur nustatyta, kad vienas iš įgaliojimo galiojimo sustabdymo pagrindų yra Nacionalinio akreditacijos biuro (toliau – NAB) pateikta informacija, kad įgaliota įstaiga nesilaiko akreditavimo sąlygų (NAB galės pateikti informaciją tik apie savo akredituotus juridinius asmenis).

8. Aprašo 4 punkte nurodyta, kad visa informacija ir (ar) dokumentai, susiję su įgaliojimo išdavimo procesu, tarp jų ir asmenų prašymai išduoti, patikslinti ar pakeisti įgaliojimą, yra vieši. Siūlytume įvertinti, ar tokių prašymų viešinimas neprieštarautų teisės aktams, reglamentuojantiems asmens duomenų apsaugą.

9. Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 5 punkte įvestas trumpinys „pareiškėjas“ galėtų būti įvedamas jau Aprašo 2 punkte.

10. Aprašo 7, 13 ir 14, 19 punktuose po žodžių „per atstumą“ siūlome įrašyti žodžius „elektroninėmis priemonėmis“.

11. Siūlome atsisakyti Aprašo 8 punkto kaip perteklinio.

12. Siūlome Aprašo 9 punktą išdėstyti taip: „9. Valstybės institucija, gavusi Įstatymo 5¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus ir nustačiusi, kad pateikti ne visi dokumentai ar juose yra netikslų ar klaidingų duomenų, per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos apie tai praneša ~~per atstumą, per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar tiesiogiai įteikia pranešimą~~ pareiškėjui ir nustato terminą trūkumams pašalinti. **Pranešimas pareiškėjui pateikiamas tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas, arba tokiu būdu, kuris buvo nurodytas prašyme.**“ Analogiškai siūlytume pakoreguoti ir likusį tekstą (kur tinkama).

13. Aprašo 10 ir 15 punktuose neteisingai nurodytas įstaigos pavadinimas „Nacionalinis akreditacijos biuras prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos“ – turėtų būti „Nacionalinis akreditacijos biuras prie Ūkio ministerijos“.

14. Manytume, kad turėtų būti atsisakyta nuostatų, susijusių su sprendimų suteikti įgaliojimą, taip pat sprendimų dėl įgaliojimo įgaliotai įstaigai patikslinimo, pakeitimo, jo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir įgaliojimo galiojimo panaikinimo skelbimu Teisės aktų registre, atsižvelgiant į tai, kad tai yra nenorminio pobūdžio konkrečiam subjektui skirti teisės aktai. Siūlytume įvertinti galimybę šiuos sprendimus skelbti ne valstybės institucijos, atsakingos už atskirų kategorijų potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros organizavimą, interneto svetainėje, o pvz. Potencialiai pavojingų įrenginių registro valdytojo ar tvarkytojo interneto svetainėje.

15. Dėl aiškumo, siūlytume detalizuoti, kas yra Aprašo 13 punkte nurodyti formalūs duomenys.

16. Siūlome tikslinti Aprašo 15 punktą, suvienodinant šiame punkte nurodytą informavimo būdą su nustatytu Įstatymo 5¹ straipsnio 7 dalyje.

17. Siūlytina Aprašo 17 punktą papildyti sąlyga, kai pažeidimas yra pašalinamas, tačiau apie tai įgaliota įstaiga neinformuoja valstybės institucijos.

18. Siūlome Aprašo 21 punkte, minint metinės įstaigos veiklos ataskaitoje nurodomus duomenis, patikslinti, kad turi būti pateikiama informacija apie „darbuotojų, atliekančių ar susijusių su potencialiai pavojingų įrenginių tikrinimo funkcijomis, skaičių ir jų kvalifikaciją“.

19. Taisyklėse turi būti apibrėžta „valstybės institucijos“ sąvoka, kad būtų aišku, ar tai tos pačios valstybės institucijos, atsakingos už atskirų kategorijų potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros organizavimą, ar – Vyriausybės įgaliotos institucijos, kaip nustatyta Įstatymo 10¹ straipsnio 3 dalyje, t.y. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

20. Siūlytina Taisyklių 12 punktą papildyti sąlyga, kai juridinis asmuo ne tik atitinka licencijos išdavimo reikalavimus, bet ir nėra Įstatymo 10¹ straipsnio 12 dalyje nustatytų licencijos neišdavimo pagrindų.

21. Atsižvelgiant į tai, kad keičiasi Projekte nustatytų informacinių įpareigojimų apimtis ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“, projekto rengėjas turėtų užpildyti ir pateikti Ūkio ministerijai Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą, kurioje būtų įvertintas Projekto nuostatų sukeliamas administracinės naštos pokytis.

Ūkio viceministras

Gintaras Vilda